

Seat No. : _____

DI-111

December-2013

B.Com. (Sem.-III)

CE : 202 H – Marketing

(Agricultural Marketing)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.
(2) કુલ માર્ક્સ 70 છે.

1. (અ) ખેત વિષયક બજારના હેતુઓ સવિસ્તાર ચર્ચો. 6
અથવા
ભારતના આર્થિક વિકાસમાં ખેતીનો ફાળો જણાવો.
(બ) ખેત વિષયક બજારનાં કાર્યો સજમાવો. 4
અથવા
ખેત વિષયક બજારમાં ખરીદ-વેચાણમાં આવતાં અવરોધો જણાવો.
(ક) ખેત વિષયક બજાર અને ગ્રાહક બજારનો તફાવત જણાવો. 4
અથવા
ખેત વિષયક બજારનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
2. (અ) ખેત પેદાશોની નિકાસ અંગેની સહાયક સેવાઓ સમજાવો. 6
અથવા
નિયંત્રિત બજારના ફાયદા ચર્ચો.
(બ) ખેત વિષયક બજારનું માળખું સમજાવો. 4
અથવા
સહકારી બજાર વ્યવસ્થાની કામગીરી ચર્ચો.
(ક) ખેત વિષયક બજારમાં છૂટક વેચાણ વિશે નોંધ લખો. 4
અથવા
સહકારી બજાર વ્યવસ્થાની મર્યાદાઓ જણાવો.
3. (અ) I.T.C. ઈ-ચોપાલની કામગીરી વર્ણવો. 6
અથવા
H.U.L. દ્વારા સંચાલિત “પ્રોજેક્ટ શક્તિ”ની પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો.
(બ) ગોદરેજ આધારને સામનો કરવા પડતાં પડકારો જણાવો. 4
અથવા
ગોદામો વિશે નોંધ લખો.

- (ક) ગોદરેજ આધારના નિર્ધારિત હેતુઓ ચર્ચો. 4
અથવા
 I.T.C. ઈ-ચોપાલના ફાયદા જણાવો.
4. (અ) ખેત પેદાશોની નિકાસ અંગેની સંભાવનાઓ ચર્ચો. 6
અથવા
 નાબાર્ડના ઉદ્દેશો જણાવી, તેની કામગીરી વર્ણવો અને તેનું મૂલ્યાંકન કરો.
- (બ) ગ્રામિણ અને ખેતી ક્ષેત્રના વિકાસ માટેની સહકારી સંસ્થાઓની ટૂંકમાં માહિતી આપો. 4
અથવા
 “RBI ગ્રામ ધિરાણ ક્ષેત્રે રચનાત્મક ભાગ ભજવે છે.” ચર્ચો.
- (ક) કૃષિક્ષેત્રે સહકારી વેચાણ મંડળીઓની મર્યાદાઓ જણાવો. 4
અથવા
 નોંધ લખો : બિયારણ અને ખેત વિષયક સાધનો.
5. (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ દસ) 10
- (1) ગ્રાહક બજાર એટલે શું ?
 - (2) ખેત બજારના મધ્યસ્થીઓ જણાવો.
 - (3) ખેતીક્ષેત્ર ઉદ્યોગોને કેવી રીતે બજાર પૂરું પાડે છે ?
 - (4) સહકારી બજાર વ્યવસ્થાના ચાર હેતુઓ જણાવો.
 - (5) ખેતીક્ષેત્રે ટેકનિકલ ઉપાયો એટલે શું ?
 - (6) કૃષિ સાથેની સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
 - (7) “H.U.L.” નું પૂરું નામ આપો.
 - (8) આયોજિત બજાર એટલે શું ?
 - (9) “NABARD” નું પૂરું નામ આપો.
 - (10) રાજ્ય સહકારી બેંકોની ખેતીક્ષેત્રે કોઈપણ બે કામગીરી જણાવો.
 - (11) ભારત કઈ ખેત પેદાશોની આયાત-નિકાસ કરે છે તે જણાવો.
- (બ) નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. 4
- (1) નિયંત્રિત બજારોનું સંચાલન કરવાનું હોય છે.

(a) સ્થાનિક રીતે	(b) રાજ્ય સરકારે
(c) કેન્દ્ર સરકારે	(d) વેપારીઓએ
 - (2) ખેત પેદાશની ગુણવત્તા માટે ઉપયોગ થાય છે.

(a) AGMARK	(b) ISI
(c) ટ્રેડમાર્ક	(d) VEG MARK
 - (3) કૃષિ પેદાશના તળિયાના અને ટેકાના ભાવ નક્કી કરે છે.

(a) વેપારીઓ	(b) ઉત્પાદકો
(c) ગ્રાહકો	(d) કૃષિ ભાવ પંચ
 - (4) I.T.C. ઈ-ચોપાલનો પ્રારંભ થયો.

(a) 1985	(b) 2010
(c) 2000	(d) 1969